

СТАНОВИЩЕ

от доц.д-р Митко Антонов Димитров, доцент в катедра „Национална сигурност и публична администрация в ЮЗУ „Неофит Рилски“, член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, публикуван в ДВ бр. 107/12.12.2025 г.

Основание за изготвяне на становището - Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 177 от 30.01.2026 г.

I. Обща оценка на качествата на кандидата, трудовете и актуалността на научната продукция

По обявения конкурс в ДВ бр. 107/12.12.2025 г. в срок е подал документи един кандидат – доц. д.н. Спас Ангелов Ташев, доцент в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Доц. д.н. Спас Ташев е утвърден изследовател в областта на демографията, миграционните процеси и тяхното значение за националната сигурност. Научните му интереси са със силно изразен интердисциплинарен характер, обединяващ демографски анализ, геополитика, социална политика и стратегически изследвания.

Професионалният му път е свързан с научни и академични институции, в които развива активна изследователска, преподавателска и експертна дейност. Придобива най-високата научна степен „доктор на науките“, което свидетелства за последователно изграждане на научен профил с национално значение.

Във връзка с конкурса, доц. Ташев представя две монографии, една от които е по направлението на настоящия конкурс, една книга на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на научната степен „Доктор на науките“, 4 (четири) статии и доклади, над 17 цитирания, диплома на БАН за научна степен „доктор на науките“, публикуван университетски учебник, както и справка за участие в различни научни

проекти. Плагиатство не е констатирано. Материята е в сферата заявеното в конкурса професионално направление.

Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания.

II. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Доц. д.н. Спас Ташев има значителен преподавателски опит в дисциплини, свързани с демография, миграционни процеси и национална сигурност. Отличава се със способност да интегрира научните резултати в учебния процес и да формира аналитично мислене у студентите. Кандидатът участва активно в експертни инициативи, анализи и разработки, свързани с демографската политика, миграцията и националната сигурност. Неговите изследвания имат пряко значение за държавното управление и стратегическото планиране. Доц. Ташев участва в научни форуми, професионални организации и академични инициативи, което свидетелства за висока степен на научна ангажираност и обществена отговорност.

III. Оценка на научните и приложни приноси в представените трудове и тяхната значимост

Представената научна продукция е значителна по обем и ориентирана към стратегически важни проблеми на националната сигурност, свързани с демографските процеси, етническата структура, миграцията и устойчивостта на държавата. Тя включва монографии, студии, научни статии, доклади от конференции и експертни разработки. Публикациите са насочени към анализ на дългосрочните рискове за сигурността на България, произтичащи от демографския срив, регионалните дисбаланси и трансграничните процеси.

Научната продукция демонстрира:

- висока степен на оригиналност;
- системност и последователност;
- използване на надеждна емпирична база;
- ясно изразена приложна насоченост към държавните политики.

Особено значим принос в представените материали има монографията „Демографската и социалната сигурност на България през първата половина на XXI век“.

Трудът представлява фундаментално изследване на взаимовръзката между демографските процеси и националната сигурност на България. В него се анализират ключови фактори като намаляването на населението, застаряването, вътрешната и външната миграция, регионалните дисбаланси и отражението им върху социалните системи, икономиката и отбранителния потенциал на държавата.

Демографската криза е идентифицирана като един от най-сериозните стратегически рискове за националната сигурност на България през XXI век. Анализът показва, че негативните демографски тенденции засягат всички системи на държавата — икономика, социално осигуряване, здравеопазване, образование и отбрана.

Доц. Ташев разработва концепцията за демографската сигурност като самостоятелно направление в изследванията на националната сигурност. Прилага интердисциплинарен подход, съчетаващ демографски анализ, стратегически изследвания и анализ на публични политики. Изследването използва обширна статистическа база от национални и международни източници, което осигурява висока надеждност на изводите.

Могат да бъдат открити следните приноси:

- обосноваване на демографската сигурност като ключов елемент от националната сигурност;
- системен анализ на демографските рискове за България;
- разработване на прогностични сценарии за развитие до средата на XXI век;
- идентифициране на критични уязвимости на социалната и икономическата система;
- формулиране на стратегически препоръки за държавната политика.

Монографията има висока научна стойност и значим потенциал за практическо приложение при разработването на стратегии за национална сигурност.

Останалите публикации на доц. Ташев развиват ключови аспекти на демографските и етнодемографските процеси в България и региона.

Трудовете му допринасят за развитието на научната област „Национална сигурност“, като въвеждат демографското измерение като стратегически фактор.

IV. Критични бележки и препоръки

В представените материали не се установяват съществени слабости. Научните публикации на кандидата се ползват с признание в академичните среди и са цитирани в научната литература. Участието му в научни форуми и експертни дискусии свидетелства за активна научна позиция и авторитет в областта.

V. Заключение

Научната, преподавателската и експертната дейност на доц. д.н. Спас Ташев отговаря напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление **Национална сигурност**. Неговите изследвания имат съществен принос към развитието на научната област, като въвеждат демографската проблематика като ключов фактор за стратегическата устойчивост на държавата.

Гласувам положително и предлагам на уважаемото научно жури да избере доц. д.н. Спас Ангелов Ташев за заемане на академичната длъжност „професор“ в катедра „Национална сигурност и публична администрация“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, в съответствие с конкурса, обявен в Държавен вестник бр. 107/12.12.2025 г.

Дата: 27.02.2026 г.

Изготвил Становището:

Доц.д-р Митко Димитров

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. Mitko Antonov Dimitrov, Associate Professor at the Department of National Security and Public Administration at Southwest University "Neofit Rilski", member of the scientific jury for the competition for the academic position "PROFESSOR" in the professional field 9.1. "National Security", Southwest University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, published in the State Gazette No. 107/12.12.2025

Basis for preparing the opinion - Order of the Rector of Southwest University "Neofit Rilski" No. 177 of 30.01.2026

I. General assessment of the qualities of the candidate, works and relevance of the scientific production

According to the competition announced in the State Gazette No. 107/12.12.2025, one candidate - Assoc. Prof. Dr. Spas Angelov Tashev, Associate Professor at the Faculty of Law and History of the Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

Assoc. Prof. Dr. Spas Tashev is an established researcher in the field of demography, migration processes and their importance for national security. His scientific interests are of a strongly expressed interdisciplinary nature, uniting demographic analysis, geopolitics, social policy and strategic research.

His professional path is connected with scientific and academic institutions, in which he develops active research, teaching and expert activities. He obtained the highest scientific degree "Doctor of Sciences", which testifies to the consistent building of a scientific profile of national importance.

In connection with the competition, Assoc. Prof. Tashev presents two monographs, one of which is in the field of the current competition, one book based on a defended dissertation for the degree of Doctor of Sciences, 4 (four) articles and reports, over 17 citations, a diploma of the Bulgarian Academy of Sciences for the degree of Doctor of Sciences, a published university textbook, as well as a certificate of participation in various scientific projects. Plagiarism has not been found. The material is in the field of the professional field declared in the competition.

The candidate has fulfilled the minimum national requirements.

II. Assessment of the candidate's pedagogical training and activity

Assoc. Prof. Dr. Spas Tashev has significant teaching experience in disciplines related to demography, migration processes and national security. He is distinguished by his ability to integrate scientific results into the educational process and to form analytical thinking in students. The candidate actively participates in expert initiatives, analyses and developments related to demographic policy, migration and national security. His research has direct relevance to public administration and strategic planning. Assoc. Prof. Tashev participates in scientific forums, professional organizations and academic initiatives, which testifies to a high degree of scientific commitment and public responsibility.

III. Assessment of the scientific and applied contributions in the presented works and their significance

The presented scientific production is significant in volume and oriented towards strategically important problems of national security, related to demographic processes, ethnic structure, migration and the stability of the state. It includes monographs, studies, scientific articles, conference reports and expert studies. The publications are aimed at analyzing the long-term risks to the security of Bulgaria, arising from the demographic collapse, regional imbalances and cross-border processes.

The scientific production demonstrates:

- a high degree of originality;
- systematicity and consistency;
- use of a reliable empirical base;
- a clearly expressed applied orientation to state policies.

A particularly significant contribution to the presented materials is made by the monograph "**Demographic and Social Security of Bulgaria in the First Half of the 21st Century**".

The work represents a fundamental study of the interrelationship between demographic processes and the national security of Bulgaria. It analyzes key factors such as population decline, aging, internal and external migration, regional imbalances and their impact on social systems, the economy and the defense potential of the state.

The demographic crisis has been identified as one of the most serious strategic risks for Bulgaria's national security in the 21st century. The analysis shows that negative demographic trends affect all systems of the state - economy, social security, healthcare, education and defense.

Assoc. Prof. Tashev develops the concept of demographic security as an independent direction in national security research. He applies an interdisciplinary approach, combining demographic analysis, strategic research and analysis of public policies. The study uses an extensive statistical base from national and international sources, which ensures high reliability of the conclusions.

The following contributions can be highlighted:

- substantiation of demographic security as a key element of national security;
- systematic analysis of demographic risks for Bulgaria;
- development of prognostic scenarios for development until the middle of the 21st century;
- identification of critical vulnerabilities of the social and economic system;
- formulation of strategic recommendations for state policy.

The monograph has high scientific value and significant potential for practical application in the development of national security strategies.

The remaining publications of Assoc. Prof. Tashev develop key aspects of demographic and ethnodemographic processes in Bulgaria and the region.

His works contribute to the development of the scientific field of "National Security" by introducing the demographic dimension as a strategic factor.

IV. Critical remarks and recommendations

No significant weaknesses are identified in the submitted materials. The candidate's scientific publications are recognized in academic circles and are cited in the scientific literature. His participation in scientific forums and expert discussions testifies to an active scientific position and authority in the field.

V. Conclusion

The scientific, teaching and expert activities of Assoc. Prof. Dr. Spas Tashev fully meets the requirements for holding the academic position of "professor" in the professional field of National Security. His research has made a significant contribution to the development of the scientific field, introducing demographic issues as a key factor for the strategic sustainability of the state.

I vote in the affirmative and propose to the esteemed scientific jury to elect Assoc. Prof. Dr. Spas Angelov Tashev to hold the academic position of "professor" in the Department of "National Security and Public Administration" of the South-West University "Neofit Rilski" in the professional field 9.1. "National Security", in accordance with the competition announced in the State Gazette No. 107/12.12.2025

Date: 27.02.2026

Prepared by:

Assoc. Prof. Dr. Mitko Dimitrov